

USTANOVNA LISTINA

KOALICIJE CIVILNE DRUŽBE

ZA DRUŽBENO PRENOVO IN NEPOSREDNO DEMOKRACIJO!

- osnutek (21. 4. 2013)¹ -

PREAMBULA

Z namenom:

- da uresničimo zahteve državljanek in državljanov ter civilne družbe, izražene na protestih, strokovnih in drugih posvetih, ter uveljavimo stališča in predloge, ki zahtevajo družbene spremembe, pravičnost, pravno varnost in več neposredne demokracije na državni in lokalni ravni;
- da ljudem vrnemo ugrabljeno državo ter zmanjšamo premočan vpliv političnih strank in kompromitirane in nekompetentne strankokracije, ki civilni družbi onemogoča nadzor nad njihovimi izvoljenimi predstavniki in njihovim delovanjem ter morebitno zamenjavo;
- da uresničimo ustavno načelo, da pripada oblast ljudstvu ter da moramo imeti volivke in volivci odločujoč vpliv na volitve in njihove rezultate, vključno z zahtevo, da se z javnim premoženjem in zadevami upravlja pregledno in v skupnem interesu;
- da ob trajnostnem razvoju ustvarimo spodobno in učinkovito upravljano državo ter s tem gospodarsko uspešno, pravično, socialno in delujočo pravno državo v skupno dobro vseh državljanek in državljanov Republike Slovenije;

podpisani, ki smo pristopili h **KOALICIJI CIVILNE DRUŽBE**, s tem sprejemamo tu zapisana izhodišča za ***Ustanovno listino***.

1. ČLANSTVO IN OSNOVNE ZNAČILNOSTI KOALICIJE

Koalicija je trajno odprta za vstop in izstop oziroma prenehanje članstva ter enakopravno sodelovanje vseh aktivnih državljanek in državljanov, družbenih gibanj, društev, skupin, združenj in drugih subjektov civilne družbe, vključno z nekompromitiranimi političnimi strankami, ki (so)delujejo strpno in pošteno, v duhu medsebojnega spoštovanja in v dobri

---

¹ Dokument je še vedno zgolj osnutek ustanovne listine, ki je odprt za široko in demokratično razpravo. Služi naj za učinkovito in operativno nadaljevanje številnih že začelih in nujnih aktivnosti, za nadaljnjo razpravo ter dogovarjanje zainteresiranih civilnodružbenih skupin in drugih subjektov vseslovenskega gibanja aktivnih državljanek in državljanov o koncipiranju ter oblikovanju in organiziranju široke Koalicije, ki bo vrnila oblast ljudstvu in izvedla potrebno družbeno prenovo, kakor tudi za njeno kasnejšo formalno ustanovitev in delovanje.

To med drugim pomeni, da bodo omenjeni subjekti v nadaljnjih korakih še razpravljali in demokratično odločali tudi o samem besedilu ustanovne listine (osnutki, pripombe in končno besedilo) idr.; na primer o (i) imenu koalicije, (ii) njenih ciljih, (iii) statusni obliki, (iv) kriterijih za evidentiranje in o demokratičnih postopkih izbiranja najbolj primernih neodvisnih kandidatov za poslanke in poslance ..., (v) volilnemu programu, ki bo kot minimalni skupni temeljni program izhajal iz zahtev protestnega gibanja in civilne družbe ter bo kot usmeritev tudi podlaga za pripravo programa konkretnih ukrepov na vseh področjih družbenega življenja, (vi) članstvu, (vii) organiziranosti ter načrtovanju, odločanju in vodenju skupnih aktivnosti Koalicije (viii) povezavah in sodelovanju ...

veri ter sprejemajo skupne vrednote in si prizadevajo za njene cilje ter uresničitev dogovorjenih skupnih temeljnih programskih ciljev in načel.

Zavedamo se, da Koalicija nima in nikoli ne bo imela nekega nepreklicnega in trajnega oziroma brezpogojnega mandata ljudstva oziroma vseh državljanek in državljanov, in da si bo tega in svoj ugled morala pridobiti tudi na volitvah, ter ga nato s svojim delom ohranjati. Zato bomo pri koncipiranju, organiziranju in delovanju Koalicije kot instrumenta demokratičnih sprememb izhajali iz načel neposredne oziroma pretočne demokracije, da naj se tako Koalicija s tem in z izoblikovanimi mehanizmi nadzora izogne pastem strankarstva in odtujitve predstavnikov ljudstva. Taka Koalicija v Sloveniji tudi v temelju spreminja način delovanja, naravo in kulturo sedanje predstavniške demokracije.²

Koalicija ni ekskluzivna in ne želi postati nekakšna krovna organizacija civilne družbe in protestnih gibanj.³ Vsi v Koaliciji sodelujoči subjekti v celoti ohranjajo svojo neodvisnost in svoje posebne programske cilje, usmeritve in prioritete ter samostojnost svoje organiziranosti in delovanja.

2. CILJI

Glede na to, da odtujena, v veliki meri nekompetentna, skorumpirana in kompromitirana vladajoča politična »elita« (estrada) ne uživa zaupanja ljudstva ter ne zna, noče ali ne more reševati nakopičenih gospodarskih in družbenih problemov, bo Koalicija paralelno ter v sodelovanju s protestnim gibanjem in civilnodružbenimi skupinami zahtevala njihov odstop, razpustitev Državnega zbora in razpis predčasnih parlamentarnih volitev, kar naj volivkam in volivcem omogoči, da ob poštenih in enakopravnih pogojih izvolijo svoje predstavnice in predstavnike, ki resnično uživajo njihovo zaupanje in bodo v svojem mandatu v skupno dobro delovali pošteno, strokovno, pregledno in odgovorno.⁴

Z namenom, da Koalicija ter njene članice in člani koordinirano, odločno in uspešno posežemo v politično in družbeno dogajanje ter odločilno prispevamo k nujnim spremembam, pravičnemu ter ljudem in okolju prijaznejšemu razvoju na vseh področjih dela in življenja, namerava koalicija intenzivirati in koordinirati razne aktivnosti, ki naj ljudstvu vrnejo ugrabljeno oblast in slovensko družbo temeljito prenovijo ter popeljejo iz globoke gospodarske in družbene krize.

---

² Posebej poudarjamo, da Koalicija ne po svojih ciljeh ne po načinu in vsebini delovanja ni politična stranka, niti to nikakor ne želi postati, čeprav vsaj zaenkrat še ne izključujemo tudi možnosti, da se ob eventualno še nespremenjeni volilni zakonodaji, iz razlogov učinkovitosti in potreb za uspešen nastop na volitvah Koalicija morebiti vendarle formalno organizira in registrira kot stranka; vendar bo tudi v tem primeru Koalicija pravzaprav »nestranka«, ki bo zavračala prevladujoče koncepte in načine delovanja obstoječih političnih strank.

³ Pri delovanju Koalicije in sodelovanju z gibanji in skupinami civilne družbe gre lahko kvečjemu za dvostrukturno, vzporedno in komplementarno delovanje in aktivnosti.

⁴ Kljub zavedanju in detektiranim problemom strankarsko-predstavniške demokracije in za tak sistem neizogibne omejitve političnega pluralizma ter ugrabitve oblasti ljudstva s strani strankokracij in kapitala, in ob zavedanju, da je dolgoročna rešitev razvoj v smeri neposredne in pretočne demokracije, bomo aktivni državljani uporabili obstoječi institucionalni sistem in mehanizme za spremembe, ki jih želimo uveljavljati. Te spremembe zahtevajo tudi ustavne in zakonodajne spremembe, kar pa je v rokah poslank in poslancev DZ. Odrekamo se krvavim revolucionarnim spremembam in se zavedamo, da v sedanjem političnem sistemu oblast svojo moč in legitimiteto črpa iz volitev. Zato bomo, kljub globoki gospodarski, politični in družbeni krizi, uporabili obstoječi institucionalni sistem in mehanizme ter bomo tako tudi s »pohodom skozi institucije« vrnili oblast ljudstvu in s tem politični sistem »spremenili od znotraj«.

Kratkoročni cilj Koalicije je tako

- **prepričljiva zmaga liste neodvisnih poslank in poslancev civilne družbe na (predčasnih) parlamentarnih volitvah,**
- **ki bodo nato z zakonodajnimi in drugimi ukrepi ter izvedbo programa Koalicije in njenih članic uresničili pogoje za pregledno in učinkovitejše upravljanja države v smeri trajnostnega gospodarskega in družbenega razvoja ter potrebne prenove slovenske družbe.**

3. LISTA KANDIDATK IN KANDIDATOV CIVILNE DRUŽBE ZA DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE

Glede na cilj Koalicije, da za izvedbo svojega programa in prenovo slovenske družbe v naslednjem sklicu Državnega zbora zagotovi močno prisotnost in aktivnost **poslank in poslancev civilne družbe**, neodvisnih od političnih strank, ki bodo pošteno zastopali interese volivk in volivcev ter civilne družbe, si bo Koalicija prizadevala, da se vanjo povežejo vsi subjekti civilne družbe, ki sprejemajo in podpirajo ta cilj in merila opredeljena v **Kodeksu vrednot poslank in poslancev civilne družbe** ter za volitve v Državni zbor oblikovala **Listo civilne družbe**.

3.1. Oblikovanje liste

Članice in člani Koalicije se zavezujemo, da bomo v medsebojnem spoštovanju in ob enakopravnem sodelovanju oblikovali demokratične postopke evidentiranja in izbiranja kandidatke in kandidata za poslanke in poslance v Državnem zboru ter da bomo s pomočjo mnenja državljanek in državljanov poiskali najboljše možne kandidate za skupno kandidatno listo v vseh volilnih enotah - **Listo civilne družbe**.

3.2. Kriteriji za izbor kandidatov

Kandidatke in kandidati za Listo civilne družbe morajo izpolnjevati pogoje in ustrezati kriterijem, opredeljenim v **Kodeksu vrednot poslank in poslancev civilne družbe**.

Pred uvrstitvijo na kandidatno **Listo civilne družbe** bodo kandidatke in kandidati podpisali izjavo, da bodo spoštovali **Kodeks vrednot poslank in poslancev civilne družbe** in da bodo v primeru vsakršne morebitne kršitve kodeksa ali ljudske nezaupnice nemudoma odstopili.

3.3. Neodvisnost poslank in poslancev

Izvoljene poslanke in poslanci se bodo s podpisom te izjave obenem zavezali, da bodo v Državnem zboru Republike Slovenije predstavljali vse državljanke in državljanje ter pri svojem delovanju zastopali interese civilne družbe, pri čemer bodo glasovali po svoji vesti in strokovni usposobljenosti in ne bodo sprejemali nobenih navodil in zavez, ki bi omejevale njihovo samostojnost in neodvisnost odločanja ter ne bodo vstopali trajne politične koalicije.

Članice in člani Koalicije se obvezujemo, da od poslank in poslancev, razen izvajanja temeljnega programa Koalicije, ne bomo zahtevali strankarske ali podobne discipline in jih ne bomo silili v glasovanje na temelju kakršnih koli parcialnih interesov. Obenem jim zagotavljamo, da bomo omogočali trajno in sprotno preverjanje stališč državljanek in državljanov ter civilne družbe o vseh aktualnih vprašanjih ter jim po svojih močeh nudili vso potrebno strokovno pomoč pri oblikovanju njihovih stališč in argumentov zanje.

4. ČLANSTVO IN ORGANIZACIJA KOALICIJE

4.1. Koalicijo sestavljajo enakopravni subjekti civilne družbe, aktivne državljanke in državljani, družbena gibanja, društva, skupine in drugi subjekti, ki sprejemajo skupne vrednote in si prizadevajo za njene cilje ter uresničitev dogovorjenega skupnega temeljnega programa.

4.2. Koalicijo vodi in predstavlja, če ne bo drugače določeno na primer s statutom, **Koordinacijski odbor (KO)**, ki ga sestavljajo predstavniki organizacij in skupin civilne družbe oziroma njihovi namestniki ter izbrani ugledni posamezniki.

4.3. Koordinacijski odbor vodi tri-člansko **Predsedstvo Koalicije**, ki ga izvoli **Zbor Koalicije**.

4.4. Koalicija organizira Zbor najmanj dvakrat letno.

4.5. KO imenuje pooblaščenke in skrbnike, za izvedbo operativnih nalog pa imenuje **Izvršni odbor (IO)**, ki po potrebi ustanavlja, imenuje in razrešuje odbore ter pododbore, komisije in druga delovna telesa.

5. PROGRAM

Koalicija si bo s svojim delovanjem prizadevala za uresničitev **temeljnih programskih ciljev**, ki so opredeljeni v 5. členu Kodeksa vrednot poslank in poslancev civilne družbe in izhajajo iz zahtev, predlogov in stališč protestnih gibanj, strokovnih posvetov in številnih kompetentnih strokovnjakov.

Ta temeljni program bo Koalicija nadgradila tudi z izdelanim podrobnim programom zakonodajnih in drugih ukrepov na posameznih področjih gospodarskega in družbenega življenja, ki ga bo pripravila na podlagi široke in odprte javne razprave, v katero bo v skladu z načeli pretočne demokracije vključila predstavnice-predstavnike civilne družbe, strokovnjakinje in strokovnjake iz kulture, znanosti, gospodarstva, državne uprave in drugih področij družbenega življenja.

6. PREHODNA DOLOČBA

Do ustanovitve oziroma konsolidiranja Koalicije ter izvolitve Koordinacijskega odbora in drugih organov nadaljnje aktivnosti vodi **Iniciativni odbor**, ki ga zainteresirane aktivne državljanke in državljani oblikujejo izmed sebe ter ga po potrebi in v skladu z vključitvijo skupin in posameznikov dopolnjujejo.

7. IZJAVA PODPISNIKOV

Podpisniki te listine s svojim podpisom zagotavljamo, da sprejemamo cilje in Ustanovno listino Koalicije civilne družbe ter da si bomo po svojih najboljših močeh in pošteno prizadevali za njihovo uresničitev, pri tem pa dajali prednost skupnim koristim in potrebam pred morebitnimi lastnimi posebnimi interesi. Ob pravici sodelovanja in odločanja pri delovanju Koalicije podpisniki prevzemamo obvezo, da bomo po svojih močeh prispevali k uspehu skupnega projekta z ljudmi z ustreznimi kompetencami ter zagotovitvijo organizacijske, finančne, materialne in druge podpore za realizacijo skupaj dogovorjenih aktivnosti.